

امنیت فضای مجازی و دفاع الکترونیکی

جلسه سوم : ضرورت امنیت

۹۴/۸/۲۱

فضای مجازی

خلاصه جلسه اول:

مجازی به دو معنا بکار می‌رود:

معنای اول استعمال لفظ در معنایی غیر موضوع له

معادل کلمه: metaphorical/figurative

معنای دوم ترتب آثار و احکام امر جسمانی

معادل کلمه: virtual

فضای مجازی به معنای دوم بکار رفته است.

فضای مجازی : «عبارتست از بستری الکترونیکی که در آن آثار و احکام امور جسمانی تحقق می‌یابد.»

خلاصه جلسه دوم:

- ۱- تکرر ظرفیت در فضای مجازی
 - ۲- مشارکت جهانی
 - ۳- گستردگی محیطی
 - ۴- در هم تنیدگی با فضای عینی
 - ۵- توانمندسازی
- الف) توانمندسازی مردم
ب) توانمندسازی دولتها

ضرورت امنیت:

۱- از دیر باز بشر به امنیت خود اهمیت می داده است و از زمانی که شهرها تأسیس شدند حکومت بوجود آمد تا با اعمال اقتدار حاکمان، امنیت و عدالت در شهرها و پس از آن در کشورها پدید آید.

حکومت برای ← امنیت و عدالت

ضرورت امنيت:

۲- طبع اوليه بشر پس از رسيدن به بلوغ فکری اين است که حاکميت هيچ بشری را بر خود برنتابد.
و اين مطابق اصل فقهي «عدم ولايت هر فرد بر ديگری» است. همان گونه که کاشف الغطاء شيخ حسن نجفی (م. ۱۲۶۲) در بحث از عقد نکاح آورده است:

عقد النکاح و فيه أمور: أولها: أصالة عدم ولاية شخص على غيره. لا شك أن الأصل عدم ولاية شخص على غيره و عدم سلطنته عليه و الأصل عدم قيام عمل واحد مقام عمل آخر (أنوار الفقاهة، ص ۱۶)

همچنين شيخ انصاری (۱۲۱۴-۱۲۸۱) به اين اصل تمسک کرده است:

مقتضى الأصل عدم ثبوت الولاية لأحد. (كتاب المكاسب، ج ۳، ص ۵۴۶)

ضرورت امنيت:

اما تأملات عقلانی و عقلائی بشر را وادار ساخته تا به حاکمیت دیگری تن دهد تا در سایه آن به امنیت، عدالت، آبادانی و رفاه برسد. همین نکته عقلانی بوده که بر اساس آن حضرت امیر علیه السلام در پاسخ خوارج که گفته بودند «لا حکم الا لله» می‌فرماید:

كَلِمَةٌ حَقٌّ يُرَادُ بِهَا بَاطِلٌ نَعَمْ إِنَّهُ لَا حُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ وَ لَكِنَّ هَؤُلَاءِ يَقُولُونَ لَا إِمْرَةَ إِلَّا لِلَّهِ وَ إِنَّهُ لَا بُدَّ لِلنَّاسِ مِنْ أَمِيرٍ بَرٍّ أَوْ فَاجِرٍ يَعْمَلُ فِي إِمْرَتِهِ الْمُؤْمِنُ وَ يَسْتَمْتَعُ فِيهَا الْكَافِرُ وَ يُبَلِّغُ اللَّهُ فِيهَا الْأَجَلَ وَ يُجْمَعُ بِهِ الْفِيءُ وَ يُقَاتَلُ بِهِ الْعَدُوُّ وَ تَأْمَنُ بِهِ السُّبُلُ وَ يُؤْخَذُ بِهِ لِلضَّعِيفِ مِنَ الْقَوِيِّ حَتَّى يَسْتَرِيحَ بَرٌّ وَ يُسْتَرَاخَ مِنْ فَاجِرٍ

(نهج البلاغه، صبحی صالح، ص ۸۲)

ضرورت امنیت:

این تأملات عقلانی در اسلام نیز تأیید گردید و بر اساس ادله قطعی در قران و روایات، ولایت اولاً وبالذات از آن خداوند و در رتبه بعدی از آن پیامبر - صلی الله علیه و آله - و ائمه هدی - علیهم السلام - ثابت است:

النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ (الاحزاب: ۶)

یعنی سلطنت و ولایت پیامبر بر مؤمنین قوی‌تر از ولایت و سلطنتی است که آنها بر خودشان دارند و روشن است که سلطنت نفس بر خودش در این است که او را به مصالح و منافی که دارد هدایت می‌کند و اولویت پیامبر احتمالاً به این امر راجع است که پیامبر مصالح و منافع و مضارّ مؤمنان را بهتر از خودشان می‌داند (حاشیه المکاسب للایروانی، ج ۱، ص ۱۵۵) لذا آنان را بهتر به مصالحشان می‌رساند. این آیه بدان معناست که مؤمنان باید ولایت او را بپذیرند و اراده و حکم او را بر اراده و حکم خود مقدم دارند و از او تبعیت کنند و از جان و مال خویش برای او دریغ نورزند.